Hradišťko I, okr. Kolín, Středočeský kraj

Rovinné opevněné sídliště Svatovík

9.–12. století

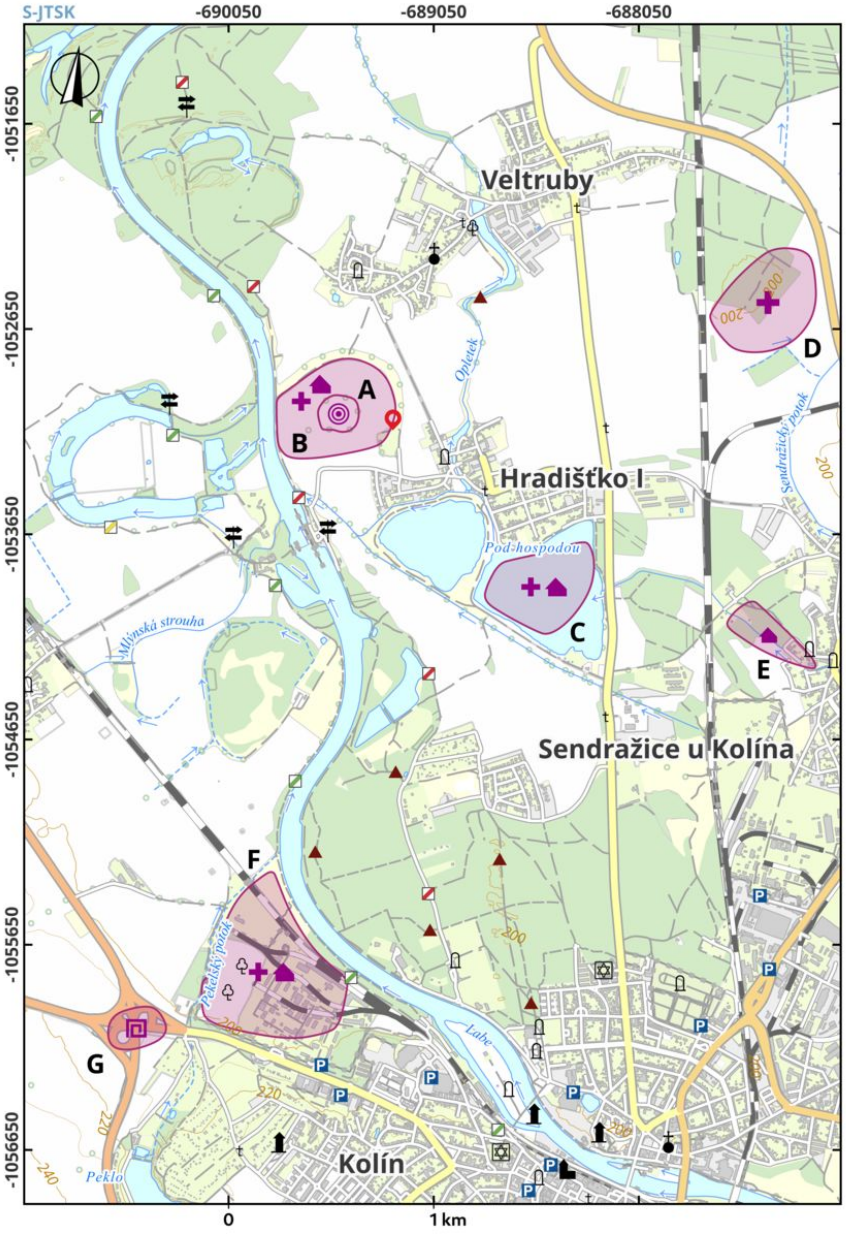
V úrodné Polabské nížině leží u vesnice Hradišťko I hradiště jménem Svatovík. Nachází se přibližně 3 km severně od Kolína na pravém břehu Labe. Díky dochovaným valům, početným nálezům a jasné vazbě na zaniklou říční krajinu patří k nejvýraznějším památkám svého typu ve středním Polabí.
Hradiště o rozloze cca 2,3 ha bylo po celém obvodu opevněno hradbou a na nejsnadněji přístupné západní straně navíc také příkopem (A). V terénu je stále patrný říční meandr, který ze tří stran obklopoval hradiště i s přilehlým předhradím (celkem 5,2 ha) a jehož koryto jej zároveň chránilo (B). V r. 1898 byla sondami na jižní straně valu zjištěna kamenná hradba šířky 2 m, čnící ještě 1 m nad úroveň terénu a sahající do značné hloubky.
Na hradišti se uskutečnilo několik archeologických výzkumů. První v l. 1889–1890 (J. L. Píč s J. Hellichem) a další r. 1962 (M. Richter). R. 1990 následoval záchranný výzkum vedený J. Hralou a Z. Sedláčkem, který odkryl hustou koncentraci objektů a hrobů. Právě tyto výzkumy odhalily v prostoru předhradí minimálně 24 sídlištních objektů datovaných převážně do 10.–11. století, polozemnic o rozměrech zhruba 3 × 3 až 4 × 5 m, jejichž stěny byly z proutí a tlusté vrstvy mazanice. V rozích některých z nich byly zachyceny zbytky kamenných pecí nebo otevřených ohnišť.

Mezi další prozkoumané objekty patřily zásobní jámy na skladování obilí a odpadní jámy. V prostoru předhradí bylo také identifikováno minimálně 13 kostrových hrobů, které se vzájemně překrývaly se sídlištními objekty, což svědčí o dlouhodobém a dynamickém využívání lokality. Z nálezů převládala mladohradištní keramika s typickou výzdobou vlnic a vodorovných rýh. Mezi důležité nálezy patří také importovaná keramika pražského výrobního okruhu – doklad vzdálenějších kontaktů, které udržovali obyvatelé hradiště. Nalezeny byly dále keramické přesleny, zvířecí kosti hospodářské i divoké zvěře a stříbrný denár knížete Boleslava II. (967/972–999). Mezi zajímavé nálezy patří soubor parohových polotovarů, které mohou být považovány za odpad z řemeslné dílny.
Svatovík není v této oblasti osamoceným archeologickým nalezištěm. Přibližně 1 km jihovýchodně se nachází pískovna Hradišťko (C), v níž těžba písku odhalila osídlení a pohřebiště od doby bronzové až po raný středověk, a dále východním směrem se rozkládalo další známé raně středověké sídliště (E). Cca 2 km jižním směrem se nalézá rozsáhlá polykulturní lokalita, mj. také s doklady raně středověkého pohřbívání (F). Severovýchodně od Hradišťka je doloženo pravěké pohřebiště z doby bronzové a halštatské (D) a na západním okraji Kolína, v místě dnešní silnice I/38 byla geofyzikálním měřením objevena jihovýchodní část mimořádně rozsáhlého neolitického rondelu – vnější průměr dosahoval až více než 200 m (G). Důležitý význam celého regionu v 9. a 10. století pak podtrhuje blízký Kolín a tamní nález bohatě vybaveného knížecího hrobu. Za zmínku jistě stojí také umístění Hradišťka na dálkové trase od významného centra v Kolíně směrem na hradiska v Libici nad Cidlinou a Staré Boleslavi.

Literatura: Píč 1892; Knor 1942; Šimek 1942; Richter 1962; Kudrnáč 1963; Hrala – Sedláček 1990; Mazač – Jouza 2006; Forst 2010; Mařík 2013.

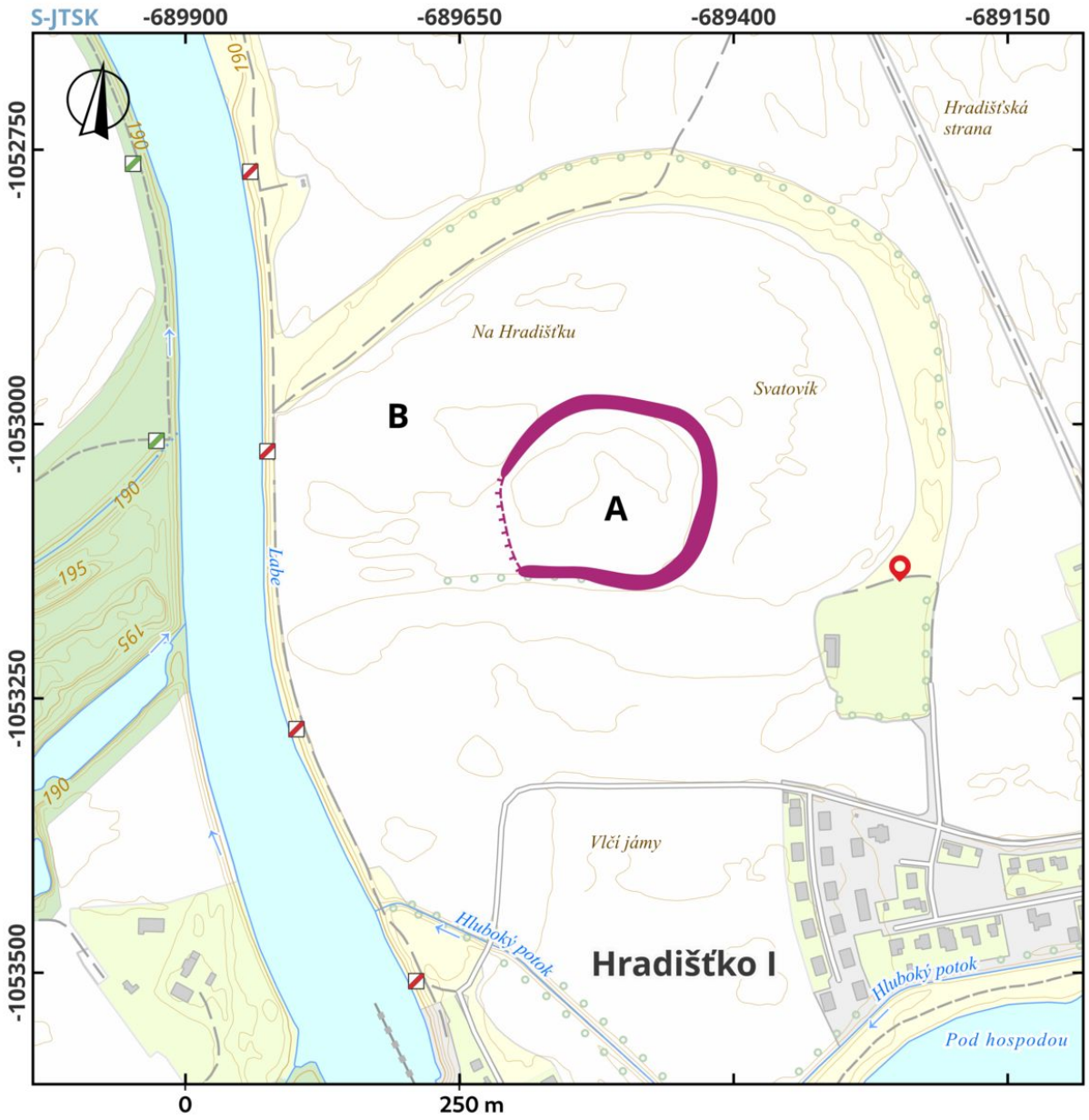
Navigační bod: N 50°3'37.62", E 15°10'54.15" (vstup na předhradí hradiště u fotbalového hřiště).

Vysvětlivky k mapám: A – hradiště Svatovík; B – předhradí hradiště; C – pohřebiště z doby bronzové a doby železné a raně středověké sídliště; D – pohřebiště: doba bronzová, doba železná; E – raně středověké sídliště; F – polykulturní lokalita, sídliště a pohřebiště: paleolit, neolit, eneolit, doba bronzová, doba železná, raný středověk; G – neolitický rondel (kultura s vypíchanou keramikou).

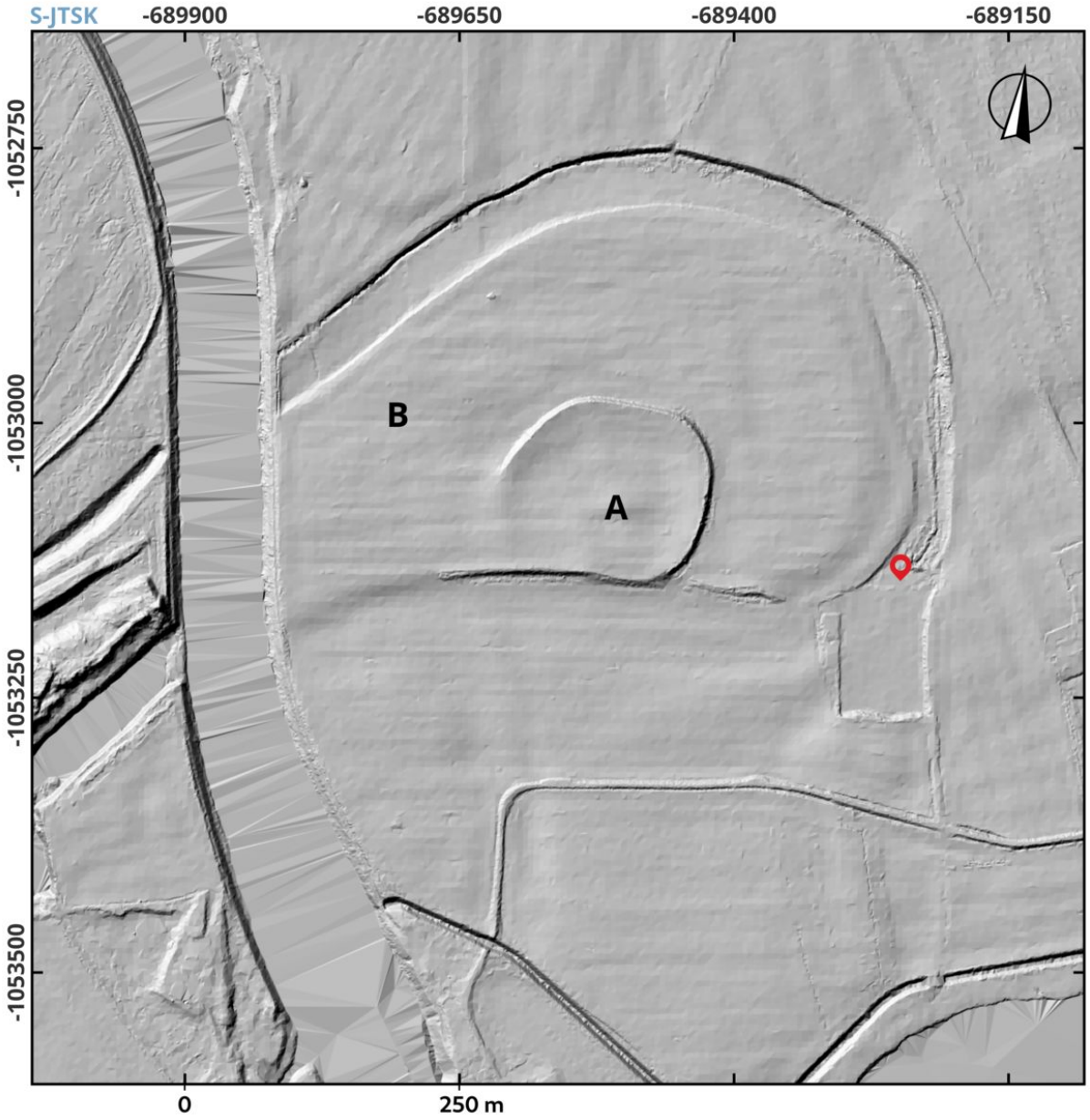

Přístupová mapa.

Autor D. Spáčil.

Plán loklity.

Autor D. Spáčil.

Plán lokality – LLS snímek (stínovaný model) terénu.

Zdroj ČÚZK.

Letecký snímek hradiště v Hradišťku I. Terénní vlna dosud vymezuje uprostřed plochu samotného hradiště.
Fotoarchiv Ústav archeologické památkové péče středních Čech.

Dosud patrná terénní vlna – relikt původní hradby v jihovýchodní části hradiště.
Foto B. Tesařová, 2026.

Zbytky původního opevnění vnitřního hradiště.

Foto B. Tesařová, 2026.